

POZIV ZA JAVNE KONSULTACIJE

**O NACRTU GODIŠNJEG PROGRAMA RADA MINISTARSTVA ZA LJUDSKA
PRAVA I IZBJEGLICE ZA 2017. GODINU**

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 6. Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 81/06 i 80/14), otvorilo je proces javnih konsultacija o nacrtu Godišnjeg programa rada Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice za 2017. godinu.

Procesom javnih konsultacija Ministarstvo želi osigurati veći nivo učešća interesnih grupa u procesu izrade Godišnjeg programa rada Ministarstva, bolju informisanost i veće povjerenje građana u proces izrade strateških dokumenata Ministarstva.

Ministarstvo poziva sve zainteresovane građane, pravna lica i civilno društvo u Bosni i Hercegovini da učestvuju u postupku javnih konsultacija o nacrtu Godišnjeg programa rada Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice za 2017. godinu.

Proces Javnih konsultacija otvoren je **15 dana** od dana objavljivanja na web stranici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice.

Primjedbe, komentari i sugestije na nacrt Godišnjeg programa rada Ministarstva mogu se dostaviti elektronskom poštom na sledeći e-mail: tamara.ilic@mhrr.gov.ba do **6.2.2017. godine**.

NACRT

Broj: _____

Sarajevo, _____.20__ godine

Na osnovu člana 23. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09) i člana 7. Odluke o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 94/14), (naziv institucije BiH), d o n o s i

PROGRAM RADA

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BIH ZA 2017 GODINU

I – UVOD

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH će svoje aktivnosti iz Programa rada za 2017. godinu realizovati kroz sljedeće ciljeve, programe i projekte:

Opši cilj/principi razvoja: Inkluzivni rast

Strateški cilj: Smanjiti siromaštvo i socijalnu isključenost

Srednjoročni cilj: Poboljšan sistem zaštite ljudskih prava i razvoj odnosa BiH sa iseljeništvom

Specifični cilj:

1.1. Zaštita ljudskih prava BH građana, lica pod međunarodnopravnom zaštitom u BiH i zaštita ravnopravnosti polova u BiH

1.2. Zaštita prava iseljenika i razvoj odnosa BiH sa iseljeništvom

PROGRAM 1.1.1 Promovisanje i zaštita ličnih i kolektivnih ljudskih prava i sloboda u BiH, ostvarivanje ravnopravnosti polova i zaštita od diskriminacije na osnovu pola

PROJEKTI:

1.1.1.1 Smanjenje diskriminacije i zaštita ljudskih prava ranjive kategorije stanovništva u BiH

1.1.1.2 Prevencija i suzbijanje nasilja i svih oblika diskriminacije na osnovu pola

PROGRAM: 1.1.2 Zaštita ljudskih prava u oblasti povratka raseljenih osoba, lica pod međunarodnopravnom zaštitom i provođenju sporazuma o readmisiji

PROJEKAT:

1.1.2.1 Implementacija Aneksa VII DMS

1.1.2.2 Implementacija Sporazuma o readmisiji i zaštita lica pod međunarodnopravnom zaštitom

1.1.2.3 Stambena politika i socijalno stanovanje

PROGRAM: 1.2.1 Razvoj politika prema iseljeništvu i jačanje saradnje sa iseljeništvom

PROJEKAT:

1.2.1.1 Razvoj politika prema iseljeništvu

1.2.1.2 Jačanje saradnje BiH sa iseljeništvom

OBRAZLOŽENJE:

PROGRAM 1.1.1 Promovisanje i zaštita ličnih i kolektivnih ljudskih prava i sloboda u BiH, ostvarivanje ravnopravnosti polova i zaštita od diskriminacije na osnovu pola

1.1.1.1 Smanjenje diskriminacije i zaštita ljudskih prava ranjive kategorije stanovništva u BIH

U okviru programskih i planskih aktivnosti najvažnija aktivnost vezana je za izradu i usklađivanje zakona i podzakonskih akata iz oblasti ljudskih prava, kontinuirani rad na pristupanju međunarodnim ugovorima, usklađivanje zakona sa međunarodnim i EU standardima i sa zakonom o zabrani diskriminacije te ispunjenje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine u pogledu izvještavanja međunarodnih tijela o ostvarenom napretku. Dio ovih aktivnosti je i učestvovanje predstavnika BiH u međunarodnim i regionalnim aktivnostima i u oblasti ljudskih prava. Aktivnosti u planskom periodu za 2017 godinu odnose se na: Izrada Pravaca i principa za implementaciju međunarodnih obaveza i preporuka u oblasti ljudskih prava, Strategije za borbu protiv diskriminacije, Izvještaj o provođenju Akcionog plana za suzbijanje diskriminacije, Izvještaj o provedbi zakona iz nadležnosti Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH u oblasti ljudskih prava, Izvještaj o radu koordinacijskih i savjetodavnih tijela iz oblasti ljudskih prava, Izvještaj o provođenju Akcionog plana za djecu, Posebni izvještaj o položaju djece i porodica sa djecom sa aspekta diskriminacije, Program obilježavanja značajnih datuma iz oblasti ljudskih prava u BIH, Sačinjavanje izvještaja po međunarodnim dokumentima u oblasti ljudskih prava, Izvještaj o prezentaciji izvještaja BIH i zaključnim zapažanjima i preporukam međunarodnih tijela, organizovanje monitoring posjeta međunarodnih tijela BiH i sačinjavanje Izvještaja vlasti BiH po preporukama i komentarima međunarodnih tijela, učestvovanje u radu stručnih tijela na međunarodnom, evropskom i regionalnom nivou, Izvještaj o implementaciji ugovora sa vjerskim zajednicama, Podrška radu mješovitih komisija u saradnji sa vjerskim zajednicama, Podrška radu mješovitih komisija u saradnji sa vjerskim zajednicama, Podrška radu Odboru za Rome i saradnja sa Vjećem za nacionalne manjine, Izrada Akcionog plana za Rome i izrada izvještaja o implementaciji, Izrada izvještaja o realizaciji Akcionog plana BIH o obrazovnim potrebama Roma, Izvještaj o utrošku grant sredstava namjenjenih realizaciji Akcionog plana za Rome, Izrada Strateške platforme za rješavanje pitanja nacionalnih manjina te dodjela grantova za MKCK, Međureligijskom vijeću BiH, organizacijama za podršku žrtvama trgovine ljudima, osoba sa invaliditetom, udruženjima manjina, Jevrejskoj zajednici za obilježavanje dana žrtava Holokausta i druge aktivnosti vezane za rad na predstavkam i žalbama građana.

1.1.1.2 Prevencija i suzbijanje nasilja i svih oblika diskriminacije na osnovu pola

Aktivnosti Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine će se i tokom 2017. godine bazirati na strateškim ciljevima Gender akcionog plana za Bosnu i Hercegovinu, za period 2013.-2017.godine (GAP), kao strateškog dokumenta za uvođenje ravnopravnosti polova u sve oblasti javnog i privatnog života. Aktivnosti se odnose na stručnu podršku institucijama u procesu uvođenja principa ravnopravnosti polova u prioritetnim oblastima GAP-a BiH, praćenje primjene domaćih i međunarodnih standarda za ravnopravnost polova, edukativne i promotivne aktivnosti za podizanje svijesti stručne i šire javnosti, te sveukupnu koordinaciju provedbe GAP-a BiH.

Takođe, nadležnost MLJPI BiH je koordinacija, provođenje i praćenje sektorskih strategija i akcionih planova iz ove oblasti: Akcionog plana za implementaciju UN Rezolucije 1325 "Žene, mir i sigurnost" za Bosnu i Hercegovinu za period 2014.-2017. godine i Okvirne strategije za provedbu Konvencije Vijeća Evrope o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i u porodici u Bosni i Hercegovini za period 2015.- 2018. godine.

U 2017. godini, planirana je izrada Akcionog plana za ravnopravnost LGBTI osoba u Bosni i Hercegovini, a u skladu sa Izvještajem i Akcionim planom za realizaciju prijedloga mjera za sprečavanje pojave diskriminacije u BiH, usvojenim od strane Parlamentarne skupštine BiH na 22. sjednici od 31. 8. 2016. Agencija za ravnopravnost spolova BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, će u sa svojim nadležnostima prema Zakonu o ravnopravnosti polova u BiH („Službeni glasnik BiH“ 32/10), voditi proces izrade Akcionog plana za ravnopravnost LGBT osoba u Bosni i Hercegovini.

Na 24. sjednici, održanoj 22.9.2015., Vijeće ministara prihvatio je Prijedlog sporazuma o grant sredstvima za razvojne ciljeve između Vlade Sjedinjenih Američkih Država, koju predstavlja Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID) i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, koje predstavlja Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH. Riječ je o grantu ukupne vrijednosti 1.750.000,00 američkih dolara, od čega je 750.000,00 američkih dolara namijenjeno poboljšanju kapaciteta institucija za ravnopravnost polova za rješavanje pitanja rodno zasnovanog nasilja. U skladu sa Zaključkom Vijeća ministara BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH obavezno je da najmanje jednom godišnje informira Vijeće ministara BiH o implementaciji projekta koji se realizira na osnovu zaključenog Sporazuma i o utrošku grant-sredstava. Nadalje, Norveška ambasada je odobrila sredstva u iznosu od 200.000 KM za aktivnosti na unaprjeđenju ljudske sigurnosti i odgovora na sve oblike diskriminacije i nasilja na osnovu pola. Pored ovih sredstava, švedska Sida je izrazila spremnost za nastavak podrške provedbi Gender akcionog plana BiH, putem provedbe FIGAP II programa tokom narednih 5 godina.

Važan segment rada, u okviru provedbe gore navedenih strateških dokumenata, će i dalje biti jačanje saradnje i partnerstva na regionalnom i međunarodnom nivou, te sa organizacijama civilnog društva i akademskom zajednicom. Ove aktivnosti uključuju razmjenu informacija, iskustava i dobrih praksi, kao i planiranje i provođenje zajedničkih aktivnosti i projekata. Cilj svih navedenih aktivnosti je uvođenje i primjena principa ravnopravnosti polova u svim oblastima društvenog djelovanja. Najveći rizik u ovom procesu je nivo opredjeljenosti, te nedostatak stručnih i finansijskih resursa za provođenje politika ravnopravnosti polova. Rizik se prevazilazi kontinuiranom stručnom podrškom koju pruža Agencija za ravnopravnost polova i iznalaženjem dodatnih finansijskih sredstava (donatorska sredstva) za provođenje ovih aktivnosti.

PROGRAM: 1.1.2 Zaštita ljudskih prava u oblasti povratka raseljenih osoba, lica pod međunarodnopravnom zaštitom i provođenju sporazuma o readmisiji

1.1.2.1 Implementacija Aneksa VII DMS

Usvajanjem Revidirane Strategije BiH za provedbu Aneksa VII DMS, usvojen je čitav niz preporuka i predloženih mjer za unaprjeđenje pristupa pravima izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika, uključujući preporuke i mjeru za unaprjeđenje stanja u oblasti povratka i ostalih trajnih rješenja problema raseljavanja, sigurnosti povratnika, komunalne i socijalne infrastrukture, održivosti i reintegriranju povratnika, pristupa pravu na povrat imovine i stanarskih prava, te pristupu pravu na naknadu štete - kompenzaciju. Neovisno od toga što je za provedbu definisanih preporuka i mjer, nedvojbeno, potreban multisektoralan pristup nadležnih organa, budući da je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, identificirano kao nosilac koordinirajućih aktivnosti na planu implementacije, neophodno je da Ministarstvo, pripremi i implementira prikladna rješenja, prati njihovu realizaciju i izvještava o progresu i/ili eventualnim zastojima. Ministarstvo će donjeti Uputstvo o načinu i

procedurama odobravanja sredstava iz Fonda za povratak BiH za 2017. godinu namijenjenih za realizaciju prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma. Ovim Uputstvom definišu se učesnici u provođenju procedura, njihove uloge i odgovornosti, iznos i namjena sredstava, kao i način i postupak identifikacije prioriteta i odobravanja pomoći prema namjenama.

Prema Zakonu o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH, administrativnu i tehničku podršku u radu Komisije za izbjeglice i raseljene osobe BiH pruža Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice. Komisija za izbjeglice i raseljene osobe BiH je nadležna za odobravanje projekata rekonstrukcije i povratka na prijedlog Ministarstva.

Monitoring je, kao ključna aktivnost Ministarstva, sastavni dio projektnog ciklusa i ključni instrument upravljanja projekima, a u slučaju realizacije Aneksa VII DMS-a i dio uspješne koordinacije procesom povratka na cijeloj teritoriji BiH. I u 2017. godini, Ministarstvo će putem 4 regionalna centra u Sarajevu, Mostaru, Tuzli i Banja Luci nastaviti s aktivnostima praćenja i izvještavanja svih faza realizacije odobrenih projekata kao što su procedure odabira korisnika, projekata, nadzora, izvođača radova, te praćenje dinamike i izvođenja radova. O rezultatima praćenja svih faza realiziranja, Ministarstvo će redovno izvještavati relevantne institucije.

Praćenje realizacije projekata podrazumijeva i unapređenje samog postupka pa je planirano donošenje izmjena i dopuna postojećih procedura monitoringa kao korak naprijed ka još efikasnijem i sveobuhvatnijem monitoringu. Osim normativnih akata, unapređenje monitoringa uključuje i nastavak razvoja baza podataka za monitoring, unapređenje vrste i načina izvještavanja o cjelokupnom procesu realizacije projekata, te imajući u vidu obim i kompleksnost monitoringa, analizu i izradu prijedloga kadrovskog osnaživanja.

Na rezultate planiranih aktivnosti, najčešće mogu uticati:

- sporost u realiziranju projekata bilo kojeg od učesnika, a posebno vodećih institucija kojim je povjerena implementacija projekata;
- nedostatak pravno-administrativnog okvira koji će regulisati oblast samozapošljavanja povratničkih porodica;
- neodgovarajuća tehnička opremljenost (naročito za terenski rad) u odnosu na planirani obim aktivnosti;
- nedostatak finansijskih sredstava u odnosu na još uvijek veliki broj zahtjeva za obnovu kuća, elektrifikaciju, te pomoći u održivom povratku.

Za prevazilaženje naprijed spomenutih rizika Ministarstvo će blagovremeno ažurirati svoje baze podataka, izvještavati i upozoravati o mogućim problemima, predlagati mjere za iznalaženje rješenja.

Cilj svih navedenih aktivnosti Ministarstva je ostvarivanje prava izbjeglice iz BiH, raseljenih lica i povratnika zagarantovanih Aneksom VII DMS i Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH.

Rizici za ostvarivanje ciljeva je ogromna disproporcija između potreba izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika u ostvarivanju njihovih prava i finansijskih sredstava odobrenih za ove namjene. U cilju prevazilaženja navedenog rizika Ministarstvo je u stalnoj potrazi za dodatnim finansijskim sredstvima (donacije i krediti).

1.1.2.2 Implementacija Sporazuma o readmisiji i zaštita lica pod međunarodnopravnom zaštitom

Realizacija aktivnosti koje proističu iz Strategije za prihvat i integraciju bh državljana koji se vraćaju po osnovu sporazuma o readmisiji, stvaraju se pretpostavke za realizaciju Akcionog plana za period 2015 - 2018. godina, što podrazumijeva preduzimanje niza mjera i aktivnosti na uspostavi funkcionalnog sistema prihvata i integracije redmisiranih povratnika, počev od formiranja Koordinacionog savjeta na državnom nivou, koji će pratiti realiziranje Strategije i davati smjernice za pronalaženje najboljih rješenja, preko Koordinacionog odbora, kao stručnog i radnog tijela Koordinacionog savjeta, pa do potpune uspostave mehanizma koordinacije između svih uključenih institucija i organizacija, koje će se baviti prihvatom i integracijom readmisiranih povratnika.

Uputstvom o načinu privremenog zbrinjavanja državljana Bosne i Hercegovine po osnovu sporazuma o readmisiji definisana je obaveza i nadležnost Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH u postupku prihvata na graničnom prelazu i postupak transporta ljudi i stvari od graničnog prelaza do Readmisionog centra, te od Readmisionog centra do krajnjih destinacija u BiH, nakon što istekne zakonom definirano vrijeme za boravak u centru. Ova programska zadaća iziskuje visok stepen organizovanosti i stalnu angažiranost na pripremi za prihvat u smislu pravovremenog uključivanja drugih nadležnih institucija u BiH, naročito kada se radi o ranjivim povratnicima.

Cilj je uspostaviti funkcionalan sistem prihvata i integracije povratnika po osnovu Sporazuma o readmisiji i osigurati funkcionisanje Readmisionog centra Mostar.

U cijeloj aktivnosti najveći je rizik veliki prliv osoba koja se vraćaju po Sporazumu o readmisiji.

Provjeda važećih pravilnika o pristupu pravima na zdravstvenu i socijalnu zaštitu, pristup pravu na rad, obrazovanje i smještaj izbjeglica sa priznatim statusom i osoba pod supsidijarnom zaštitom u BiH.

Sve aktivnosti iziskuju stalnu i koordiniranu angažovanost kao i stalnu saradnju sa nižim nivoima izvršne vlasti unutar Bosne i Hercegovine, odnosno sa organima i institucijama koji su izvorno nadležni za pojedine oblasti.

Priprema i provođenje Pod-sporazuma sa UNHCR-om jedna je od obaveza ministarstva u 2017. godinu.

Ugovaranje, zaključivanje i provedba ovog ugovora je nadležnost Ministarstva. Pod-sporazum je u funkciji osiguranja nesmetanog rada Izbjegličko-prihvatanog centra „Salakovac“ u Mostaru.

Cilj je osiguranje pristupa pravima licima sa priznatom međunarodnopravnom zaštitom.

Rizik je trenutna izbjeglička kriza i mogućnost masovnog priliva lica pod međunarodnom zaštitom. U cilju eventualnog prevazilaženja rizika Ministarstvo vrši stalnu koordinaciju sa nadležnim državnim i entitetskim ministarstvima i međunarodnim institucijama i organizacijama.

1.1.2.3 Stambena politika i socijalno stanovanje

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je nadležno za utvrđivanje osnovnih načela koordinisanja aktivnosti, usklađivanja politika i planova organa vlasti BIH i Međunarodne zajednice u oblasti stambene politike, obnove i razvoja. Uz odgovarajuća zakonska rješenja za pristup pravima na stanovanje izbjeglica i raseljenih osoba kao jedne od najširih kategorija BIH stanovništva u potrebi za trajnim rješenjima uključujući i stambeno zbrinjavanje neophodno je provoditi aktivnosti na stambenom zbrinjavanju stanovništva u nepovoljnoj socijalnoj situaciji. Imajući u vidu značajan broj projekata socijalnog stanovanja koji su do sada implementirani ili je implementacija u toku regulativa vezana za ovaj novonastali javni stambeni fond je jedan od prioriteta za naredni period.

PROGRAM: 1.2.1 Razvoj politika prema iseljeništvu i jačanje saradnje sa iseljeništvom

1.2.1.1 Razvoj politika prema iseljeništvu

Iseljeništvo iz BiH je izrazito brojno, dobro integrirano u zemljama prijema, posjeduje značajne ljudske, finansijske i investicijske resurse, održava snažne veze sa BiH i spremno je doprinijeti razvoju BiH. U iseljeništvu živi oko 1,7 miliona osoba rođenih u BiH, a procjene su da ukupan broj iseljeništa premašuje 2 miliona uključujući potomke, što BiH svrstava među vodeće države u Evropi i svijetu po broju iseljenika u odnosu na ukupan broj stanovnika koji živi u zemlji.

Iseljenici iz BiH spadaju među bolje integrirane imigrantske grupe u državama prijema, predstavlja relativno mladu i obrazovanu skupinu čiji veliki dio čine visokoobrazovane osobe i osobe koje su u svojim novim sredinama stekle profesionalno znanje i iskustvo koje bi itekako moglo pomoći BiH na njenom razvojnom putu i putu ka Evropskoj Uniji. Iz iseljeništa u BiH godišnje pristigne između 2 i 4 milijarde KM novčanih doznaka što čini i do 15% BDP BiH. Unatoč teškoćama i preprekama vezanim za ulaganje u BiH, ima dosta uspješnih primjera investicija iz iseljeništa, koje u nekim sredinama predstavljaju većinsko investiranje.

Imajući u vidu brojnost iseljeništva, značajne finansijske i ljudske resurse kojim raspolaže iseljeništvo, jasno je da je potrebno poduzeti mjere za njihovo sveobuhvatnije uključenje u razvoj BiH, stvoriti povoljnije uslove kako bi investirali u BiH i podijelili svoja znanja sa zemljom porijekla. S druge strane, potrebno je odgovoriti na potrebe i zahtjeve iseljeništa vezane za očuvanje maternjih jezika, identiteta i kulture u inostranstvu, ostvarivanja njihovih prava u BiH, te pružiti podršku aktivnostima organizacija u iseljeništvu. Najveću prepreku za efikasniji rad u oblasti iseljeništva predstavlja nepotpun pravni okvir vezan za iseljeništvo. Prvi korak u prevazilaženju ovog problema predstavlja priprema dokumenta Politika o saradnji sa iseljeništvom koji služi kao polazna osnova za aktivnosti koje će preduzimati organi vlasti na svim nivoima.

Politika o saradnji sa iseljeništvom je dokument kojim se na jasan način reflektuje zaključak Vijeća ministara Bosne i Hercegovine donesen na 22. sjednici održanoj 08.09.2015.godine. Ovim zaključkom je zaduženo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice da "u saradnji s drugim nadležnim institucijama na svim nivoima vlasti pripremi Prijedlog Politike o saradnji sa iseljeništvom, što će biti preduslov za zakonsko regulisanje ove materije".

Zaključak se temelji na Strateškom okviru za Bosnu i Hercegovinu, usvojenom na 19. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 20.08.2015. godine u kojem je pod Specifičnim ciljem 12. kao jedan od prioriteta utvrđena obaveza: Unaprijediti sistem zaštite ljudskih prava i razvoj odnosa BiH sa iseljeništvom, gdje je u okviru 3. Mjere predviđeno: Razvijanje politika BiH prema iseljeništvu što obuhvata: razvijanje politika BiH prema iseljeništvu, poticanje, razvijanje i koordinaciju saradnje sa iseljeništvom sa ciljem ostvarenja razvojnih efekata te saradnje, jačanje veza sa iseljeništvom u cilju njihovog uključivanja u društveno-ekonomski razvoj BiH, zaštitu i ostvarivanja njihovih prava, kao i praćenje emigracijskih trendova.

Strategija o saradnji sa iseljeništvom je kao aktivnosti predviđena Politikom o saradnji sa iseljeništvom koja je izrađena u okviru Programa rada 2016.godine, te predstavlja nastavak zakonskog regulisanja ove materije.

Ministarstvo ima obavezu pripremiti i Migracionog profila BiH za 2016. godinu-dio o emigraciji. Uključeni smo i u izradu sektorskih razvojnih dokumenta u dijelu koji se odnosi na iseljeništvo i njihovo povezivanje s razvojem BiH.

Također će se raditi na implementaciji projekta "Dijaspora za razvoj BiH", sporazuma o migracionom partnerstvu sa Švicarskom, realizaciji aktivnosti predviđenih Strategijom u oblasti migracija i azila 2016-2020 gdje smo nosioci aktivnosti, pružanju podrške drugim institucijama na nižim nivoima vlasti u jačanju njihovih kapaciteta za saradnju sa iseljeničtvom, razvoju regionalne saradnje u oblasti iseljeničtvu i saradnji sa domaćim i međunarodnim institucijama i organizacijama koje se bave ovim pitanjima.

1.2.1.2 Jačanje saradnje BiH sa iseljeničtvom

Osim nepotpunog pravnog okvira, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH je u svom radu sa iseljeničtvom kao problem identificiralo i nedostatak multisektorskog pristupa. Unapređenje saradnje sa iseljeničtvom u različitim oblastima, te uključivanje iseljeničtvu u razvoj BiH iziskuje uključivanje i drugih institucija svih nivoa vlasti, počev od lokalnih zajednica, kantona, entiteta, pa do državnih institucija, svake u oblasti svoje nadležnosti i polja djelovanja, s obzirom na to da se mnoga pitanja, koja se tiču iseljeničtvu, rješavaju na različitim nivoima vlasti. Trenutno ne postoji saradnja između različitih institucija ni koordiniran nastup prema iseljeničtvu. Zbog neophodnosti uključivanja različitih sektora i institucija u rad sa iseljeničtvom, potrebno je razviti odgovarajuće mehanizme koordinacije i saradnje unutar BiH.

Također, u cilju jačanja saradnje sa iseljeničtvom praksa zemalja s brojnim iseljeničtvom je dodjeljivanje nagrada ili priznanja za različite doprinose iz iseljeničtvu i potreba je da se slično uspostavi i u BiH – da se priznaju iseljenici kao važni faktori razvoja BiH. Priznanja će se dodjeljivati pojedincima i organizacijama za istaknuti angažman u određenoj oblasti, zasluge / doprinose razvoju i promociji BiH, razvoju nauke, učenju maternjih jezika, prenošenju znanja ili općenito razvoju saradnje posebno ekonomske između iseljeničtvu i BiH.

Veliki broj stručnjaka u iseljeničtvu (naročito u oblasti medicine i informacionih tehnologija, kao i predavača na univerzitetima) – njihovo znanje i socijalni kapital - predstavljaju značajan razvojni potencijal za BiH. Institucije u BiH, kao i cijelokupna javnost su malo upoznati sa dugogodišnjim aktivnostima određenih organizacija naučne dijaspore koje samoinicijativno i volonterski organizuju transfer znanja u BiH ali i cijelu regiju. Potrebno je upoznati institucije i javnost sa uspješnim primjerima korištenja potencijala iseljeničtvu za razvoj BiH i uspostaviti mehanizme za prenošenje znanja gdje će Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH ostvariti svoju koordinirajuću ulogu povezivanja u procesu saradnje institucija i ustanova u BiH sa istaknutim pojedincima bosanskohercegovačkog iseljeničtvu.

Nadalje, cilj je podstaći i podržavati aktivnosti i organizacija civilnog društva u BiH da ostvaruju i unaprjeđuju saradnju sa organizacijama u iseljeničtvu u oblasti privrede, nauke, kulture, obrazovanja i sporta.

U okviru nadležnosti za iseljeničtvu, Ministarstvo kontinuirano radi na poboljšanju saradnje sa iseljeničtvom u svim oblastima i zagovara izradu zakonskih rješenja u ovoj oblasti.

Unapređenje saradnje BiH sa iseljeničtvom će realizovati kroz niz aktivnosti, a prije svega kroz organiziranje kongresa, konferencija, okruglih stolova, sastanaka i manifestacija koje okupljanju organizacije i pojedince iz iseljeničtvu.

Ministarstvo će pružati i podršku organizacijama i udruženjima iseljeničtvu i nevladinom sektoru u BiH koji rade na unapređenju kulturne, obrazovne, sportske i privredne saradnje sa iseljeničtvom i u prijenosu i razmjeni znanja i novih tehnologija.

Redovna aktivnost je prikupljanje podataka o iseljeničtvu, informisanje i izrada informativnog materijala koji su vezani i uključuju iseljeničtvu.

Eventualni problemi oko provođena programskih aktivnosti se mogu se odnositi na neusvajanje Politike o saradnji BiH sa iseljeništvom zbog nepostojanja volje za reguliranje ove oblasti kao i neuključivanje drugih nivoa vlasti u izradu predviđenih dokumenata.

Također postoje određeni rizici vezani za postojanje interesa iseljeništva da se uključe u razvojne procese u BiH, ali Ministarstvo u okviru svojih aktivnosti i u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave, što se i u dosadašnjem radu pokazalo uspješnim, će raditi na promociji potencijala što bi u budućnosti moglo dati pozitivnu sliku i stvoriti veći interes iseljeništva za prijenos znanja i novih tehnologija i ulaganje u BiH.